

Kursplan

Psaltaren och Dödahavsrollarna i modern bibelforskning, 10 högskolepoäng The Book of Psalms and the Dead Sea Scrolls in Modern Biblical Studies, 10 credits

Kurskod	BV402	Giltig fr o m	Höstterminen 2019
Ämnesgrupp	Bibelvetenskap	Fastställd	2018-03-01
Nivå	Avancerad nivå (A1N)	Senast ändrad	2019-05-22

Behörighet/förkunskaper

Kurser i teologi eller religionsvetenskap om minst 120 högskolepoäng varav minst 15 hp i språklig bibelvetenskap med gammaltestamentlig hebreiska, eller motsvarande. Dessutom krävs kunskaper i svenska och engelska motsvarande kraven för grundläggande behörighet.

Mål/förväntade studieresultat

Kunskap och förståelse

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa fördjupad kunskap om Psaltarens tillkomst och teologi samt Dödahavsrollarnas innehåll och historiska sammanhang,
- visa fördjupad förståelse för psalmforskningens utveckling de senaste årtiondena, med särskilt fokus på skiftet psalmexegetik – psaltarexegetik, samt hur detta påverkar tolkningen av de enskilda psalmerna, samt
- kunna redogöra för hur olika exegetiska arbetsmetoder och fynden vid Qumran påverkat studiet av Gamla testamentets texter i allmänhet och Psaltaren i synnerhet.

Färdighet och förmåga

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa ökad förmåga att självständigt översätta och tolka hebreiska texter ur Psaltaren och Dödahavsrollarna i relation till historisk och litterär kontext, samt
- visa förmåga att tillämpa vetenskapliga metoder på Dödahavsrollarna i relation till studiet av texter ur Gamla testamentet samt presentera sina resultat på ett självständigt sätt.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

Vid kursens slut förväntas studenten

- visa förmåga att ta ställning till olika tolkningsalternativ baserat på språkliga och historisk-kritiska kriterier och värdera olika perspektiv på Psaltarens användning inom olika teologiska traditioner.

Innehåll och syfte

Kursen syftar till ökad metodmedvetenhet i relation till det historiska och litterära studiet av Gamla testamentet, då med särskilt fokus på Psaltaren, en textsamling som haft stor betydelse i modern

forskning, och hur den återfinns i de tidigaste manuskripten i Qumran, samt vad som kännetecknar dessa fynd och den rörelse som fanns där. Genom att fokusera på texter ur Psaltaren, både i den masoretiska texten och från Qumran, samt texter i Gamla testamentet där psalmer citeras (Ps 1; 2; 57; 60; 72; 89–90; 106–108; 132; 135–136; 145–150; 4Q174; 11Q5 27 2–11; 11Q11; 1 Krön 16) studeras det intressanta skiftet från att ha studerat texter som individuella, avgränsade kompositioner till att studera dem i relation till deras nuvarande kanoniska kontext och detta skiftes implikationer för förståelsen av texternas tillkomst och tolkning. Detta ställs i dialog med aktuell forskning kring Dödahavsrollarna.

Undervisning/arbetsformer

Kursen består av individuell läsning och språklig analys av gammaltestamentlig text, på grundspråken och i översättning. Textstudierna varvas med litteratur och artiklar som utifrån olika metodologiska inriktningar belyser psalmforskningen, samt introducerar, diskuterar och analyserar Dödahavsrollarna i relation till historisk och sociologisk kontext.

Kursen är indelad i två delkurser (BV402a och BV402b) om vardera 5 hp (se examination).

Examination

Delkurs BV402a:

Språkliga textseminarier om valda texter (3 hp)

Metodpaper (2 hp)

Delkurs BV402b:

Enskilt exegetiskt arbete av text ur Psaltaren eller Dödahavsrollarna utifrån vald tradition, perspektiv och metodologi (5 hp)

Betyg

Som betyg på varje delkurs används Väl godkänd, Godkänd eller Underkänd.

Övrigt

Litteratur

Brueggemann, Walter. 1991. "Bounded by Obedience and Praise: The Psalms as Canon." *Journal for the Studies of the Old Testament*, 50: 63–92.

Collins, John J. 2010. *Beyond the Qumran Community: The Sectarian Movement of the Dead Sea Scrolls*. Grand Rapids, MI: Eerdmans.

deClaissé-Walford, Nancy L., red. 2014. *The Shape and Shaping of the Book of Psalms: The Current State of Scholarship*. AIL 20. Atlanta: SBL Press.

Flint, Peter W. 2013. *The Dead Sea Scrolls*. Nashville: Abingdon Press.

Willgren, David. 2016. "Ps 72:20 – A Frozen Colophon?" *Journal of Biblical Literature*, 135/1: 49–60.

Kommentarläsning (ca 300 sid väljes)

deClaissé-Walford, Nancy L., Rolf A. Jacobson, och Beth LaNeel Tanner. 2014. *The Book of Psalms*. NICOT. Grand Rapids, MI: Eerdmans.

Gerstenberger, Erhard S. 1988. *Psalms: Part I with an Introduction to Cultic Poetry*. FOTL 14. Grand Rapids, MI: Eerdmans.

Gerstenberger, Erhard S. 2001. *Psalms: Part 2 and Lamentations*. FOTL 15. Grand Rapids, MI: Eerdmans.

Goldingay, John. 2006. *Psalms 1–41*. BCOTWP. Grand Rapids, MI: Baker Academic.

_____. 2007. *Psalms 42–89*. BCOTWP. Grand Rapids, MI: Baker Academic.

_____. 2008. *Psalms 90–150*. BCOTWP. Grand Rapids, MI: Baker Academic.

Hossfeld, Frank-Lothar och Erich Zenger. 2005. *Psalms 2*. Translated by Linda M. Maloney. Hermeneia. Minneapolis: Fortress.

_____. 2011. *Psalms 3*. Övers. Linda M. Maloney. Hermeneia. Minneapolis: Fortress

Referenslitteratur

- Brooke, George J. 2005. "Thematic Commentaries on Prophetic Scripture," s. 134–57 i Matthias Henze (ed.), *Biblical Interpretation at Qumran*. Studies in the Dead Sea Scrolls and Related Literature. Grand Rapids, MI: Eerdmans.
- Brown, William P. 2010. *Psalms*. Interpreting Biblical Texts. Nashville: Abingdon.
- Burnett, Joel S., William H. Bellinger Jr. och W. Dennis Tucker Jr., red. 2007. *Diachronic and Synchronic: Reading the Psalms in Real Time Proceedings of the Baylor Symposium on the Book of Psalms*. New York: T & T Clark.
- Crawford, Sidnie White. 2008. *Rewriting Scripture in Second Temple Times*. Grand Rapids, MI: Eerdmans.
- Creach, Jerome F. D. 1996. *Yahweh as Refuge and the Editing of the Hebrew Psalter*. JSOTSup 217. Sheffield: Sheffield Academic.
- Davies, Philip R., George J. Brooke och Phillip R. Callaway. *The Complete World of the Dead Sea Scrolls*. London: Thames & Hudson.
- deClaisse-Walford, Nancy L. 1997. *Reading from the Beginning: The Shaping of the Hebrew Psalter*. Macon: Mercer University Press.
- Flint, Peter W. 1997. *The Dead Sea Psalms Scrolls and the Book of Psalms*. STDJ 17. Leiden: Brill.
- Flint, Peter W. och Patrick D. Miller, ed. 2005. *The Book of Psalms: Composition and Reception*. VTSup 99. Leiden: Brill.
- Mays, James L. 1987. "The Place of the Torah-Psalms in the Psalter." *Journal of Biblical Literature* 106/1: 3–12.
- McCann Jr., J. Clinton, ed. 1993. *The Shape and Shaping of the Psalter*. JSOTSup 159. Sheffield: JSOT Press.
- Mroczek, Eva. 2016. *The Literary Imagination in Jewish Antiquity*. Oxford: Oxford University Press.
- Pajunen, Mika och Jeremy Penner, red. 2017. *Functions of Psalms and Prayers in Late Second Temple Period*. BZAW 486. Berlin: de Gruyter.
- Tucker Jr., W. Dennis och W. H. Bellinger Jr. 2017. *The Psalter as Witness: Theology, Poetry, and Genre*. Waco: Baylor University Press.
- Wassén, Cecilia, red. 2011. *Dödabavsrullarna: Innehåll, bakgrund och betydelse*. Stockholm: Atlantis.
- Watson, W G E. 2005. *Classical Hebrew Poetry: A Guide to its Techniques*. Edinburgh: T & T Clark.
- Weber, Beat. 2006. "Psalm 1 and Its Function as a Directive into the Psalter and Towards a Biblical Theology." *Old Testament Essays* 19/1: 237–60.
- Whybray, R. Norman. 1996. *Reading the Psalms as a Book*. JSOTSup 222. Sheffield: Sheffield Academic.
- Wilson, Gerald H. 1985. *The Editing of the Hebrew Psalter*. SBLDS 76. Chico, CA: Scholars Press.
- Willgren, David. 2016. *The Formation of the 'Book' of Psalms: Reconsidering the Transmission and Canonization of Psalmody in Light of Material Culture and the Poetics of Anthologies*. FAT II 88. Tübingen: Mohr Siebeck.
- Winninge, Mikael. 2017. *Dödabavsrullarna – svensk översättning*. Uppsala: Bibelakademiförlaget.
- Zenger, Erich, ed. 2010. *The Composition of the Book of Psalms*. BETL 238. Leuven: Peeters.